

KONWENCJA

DOTYCZĄCA KOLIZJI PRAW W PRZEDMIOCIE FORMY ROZPORZĄDZEŃ TESTAMENTOWYCH,

sporządzona w Hadze dnia 5 października 1961 r.

(Dz. U. z dnia 16 grudnia 1969 r.)

W imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

RADA PAŃSTWA

POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

Dnia 5 października 1961 roku została sporządzona w Hadze Konwencja dotycząca kolizji praw w przedmiocie formy rozporządzeń testamentowych.

Po zaznajomieniu się z powyższą konwencją Rada Państwa uznała ją i uznaje za słuszną z zastrzeżeniem przewidzianym w artykule 12 tej konwencji; oświadcza, że postanawia przystąpić do tej konwencji w imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, oraz przyrzeka, że będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Dano w Warszawie, dnia 18 czerwca 1969 roku.

(Tekst konwencji zamieszczony jest w załączniku do niniejszego numeru).

ZAŁĄCZNIK

KONWENCJA DOTYCZĄCA KOLIZJI PRAW W PRZEDMIOCIE FORMY ROZPORZĄDZEŃ TESTAMENTOWYCH

Państwa sygnatariusze niniejszej konwencji,

pragnąc ustalić wspólne normy rozwiązywania kolizji praw w przedmiocie formy rozporządzeń testamentowych,

postanowiły zawrzeć konwencję i w tym celu zgodziły się na następujące postanowienia:

Artykuł 1.

Rozporządzenie testamentowe jest ważne pod względem formy, jeżeli jest ona zgodna z prawem wewnętrznym:

- a) miejsca, w którym spadkodawca dokonał rozporządzenia, albo
- b) obowiązującym w państwie, którego obywatelem był spadkodawca bądź w chwili dokonywania rozporządzenia, bądź w chwili śmierci, albo

- c) miejsca, w którym spadkodawca miał miejsce zamieszkania bądź w chwili dokonywania rozporządzenia, bądź w chwili śmierci, albo
- d) miejsca, w którym spadkodawca miał miejsce zwykłego pobytu bądź w chwili dokonywania rozporządzenia, bądź w chwili śmierci, albo
- e) w odniesieniu do nieruchomości - miejsca ich położenia.

Jeżeli prawo, które powinno być zastosowane ze względu na obywatelstwo, stanowi system nie zunifikowany, to dla celów niniejszej konwencji stosuje się prawo wskazane przez normy obowiązujące w tym systemie, a w braku takich norm, to z praw wchodzących w skład tego systemu, z którym spadkodawca był najbardziej związany.

Ocena, czy spadkodawca miał miejsce zamieszkania w określonym miejscu, podlega prawu tego miejsca.

Artykuł 2.

Artykuł 1 stosuje się do rozporządzeń testamentowych odwołujących wcześniejsze rozporządzenie testamentowe.

Odwołanie jest również ważne pod względem formy, jeżeli jest ona zgodna z jednym z praw, na podstawie którego, stosownie do artykułu 1, odwołane rozporządzenie testamentowe było ważne.

Artykuł 3.

Niniejsza konwencja nie narusza istniejących lub przyszłych norm prawnych Umawiających się Państw, uznających rozporządzenia testamentowe dokonane w formie odpowiadającej prawu innemu niż przewidziane w poprzednich artykułach.

Artykuł 4.

Niniejsza konwencja stosuje się również do formy rozporządzeń testamentowych dokonanych w tym samym dokumencie przez dwie lub więcej osób.

Artykuł 5.

Dla celów niniejszej konwencji przepisy, które ograniczają dopuszczalne formy rozporządzeń testamentowych w związku z wiekiem, obywatelstwem lub innymi przymiotami osobistymi spadkodawcy, uważane są za należące do zakresu formy. Dotyczy to również przymiotów, jakie powinni posiadać świadkowie wymagani dla ważności rozporządzenia testamentowego.

Artykuł 6.

Stosowanie norm kolizyjnych ustalonych przez niniejszą konwencję jest niezależne od jakiegokolwiek warunku wzajemności. Konwencja ma zastosowanie nawet w wypadku, gdy osoba zainteresowana nie posiada obywatelstwa żadnego z Umawiających się Państw lub gdy prawo właściwe w myśl artykułów poprzedzających nie jest prawem żadnego z tych Państw.

Artykuł 7.

Można odstąpić od stosowania jednego z praw, uznanych za właściwe przez niniejszą konwencję, tylko w przypadku, gdy jest ono oczywiście sprzeczne z porządkiem publicznym.

Artykuł 8.

Niniejszą konwencję stosuje się do wszystkich wypadków, w których spadkodawca zmarł po jej wejściu w życie.

Artykuł 9.

Każde Umawiające się Państwo może zastrzec sobie, z wyłączeniem artykułu 1 ustęp 3, prawo określenia miejsca zamieszkania spadkodawcy według prawa obowiązującego w siedzibie sądu.

Artykuł 10.

Każde Umawiające się Państwo może zastrzec sobie prawo nieuznawania rozporządzeń testamentowych dokonanych, poza nadzwyczajnymi okolicznościami, w formie ustnej przez jednego z jego obywateli, nie posiadającego żadnego innego obywatelstwa.

Artykuł 11.

Każde Umawiające się Państwo może zastrzec sobie prawo nieuznawania, na mocy właściwych przepisów swego prawa, niektórych form rozporządzeń testamentowych dokonanych za granicą, jeżeli zachodzą następujące warunki:

- a) rozporządzenie testamentowe jest ważne pod względem formy jedynie według prawa właściwego ze względu na miejsce, w którym spadkodawca dokonał rozporządzenia,
- b) spadkodawca był obywatelem Państwa, które zgłosiło zastrzeżenie,
- c) spadkodawca miał miejsce zamieszkania lub miejsce zwykłego pobytu we wspomnianym Państwie oraz
- d) spadkodawca zmarł w innym Państwie niż to, w którym dokonał rozporządzenia.

Zastrzeżenie to będzie skuteczne tylko w stosunku do majątku, znajdującego się w Państwie, które je zgłosiło.

Artykuł 12.

Każde Umawiające się Państwo może zastrzec sobie prawo wyłączenia stosowania niniejszej konwencji do klauzul testamentowych, które według jego prawa nie mają charakteru spadkowego.

Artykuł 13.

Każde Umawiające się Państwo może zastrzec, z wyłączeniem artykułu 8, że niniejsza konwencja stosuje się tylko do rozporządzeń testamentowych, dokonanych po jej wejściu w życie.

Artykuł 14.

Niniejsza konwencja jest otwarta do podpisu dla Państw biorących udział w dziewiątej sesji Konferencji Haskiej Prawa Prywatnego Międzynarodowego.

Konwencja podlega ratyfikacji, a dokumenty ratyfikacyjne składane są w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Holandii.

Artykuł 15.

Niniejsza konwencja wejdzie w życie sześćdziesiątego dnia po złożeniu trzeciego dokumentu ratyfikacyjnego, o którym mowa w artykule 14 ustęp 2.

Dla każdego Państwa sygnatariusza ratyfikującego konwencję po tej dacie wejdzie ona w życie sześćdziesiątego dnia po złożeniu jego dokumentu ratyfikacyjnego.

Artykuł 16.

Każde Państwo, które nie brało udziału w dziewiątej sesji Konferencji Haskiej Prawa Prywatnego Międzynarodowego, będzie mogło przystąpić do niniejszej konwencji po jej wejściu w życie w myśl artykułu 15 ustęp 1. Dokument przystąpienia będzie złożony w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Holandii.

Dla każdego Państwa przystępującego do konwencji wejdzie ona w życie sześćdziesiątego dnia po złożeniu jego dokumentu przystąpienia.

Artykuł 17.

W chwili podpisywania, ratyfikacji lub przystąpienia każde Państwo może oświadczyć, że niniejsza konwencja zostanie rozciągnięta na wszystkie lub niektóre terytoria, za których stosunki międzynarodowe jest ono odpowiedzialne. Oświadczenie takie nabierze mocy w chwili wejścia w życie konwencji dla danego Państwa.

Wszelkie późniejsze oświadczenia tego rodzaju powinny być notyfikowane Ministerstwu Spraw Zagranicznych Holandii.

Konwencja wejdzie w życie dla terytoriów wskazanych w oświadczeniu o rozciągnięciu stosowania konwencji sześćdziesiątego dnia po notyfikacji, o której mowa w ustępie poprzedzającym.

Artykuł 18.

Każde Państwo może najpóźniej w momencie ratyfikacji lub przystąpienia uczynić jedno lub więcej zastrzeżeń przewidzianych w artykułach 9, 10, 11, 12 i 13 niniejszej konwencji. Żadne inne zastrzeżenie nie jest dopuszczalne.

Każde Umawiające się Państwo będzie mogło również, notyfikując rozciągnięcie konwencji stosownie do artykułu 17, zgłosić jedno lub więcej takich zastrzeżeń ze skutkiem ograniczonym do wszystkich lub do niektórych terytoriów wymienionych w oświadczeniu o rozciągnięciu.

Każde Umawiające się Państwo będzie mogło w każdym momencie wycofać zgłoszone zastrzeżenie. Wycofanie zastrzeżenia powinno być notyfikowane Ministerstwu Spraw Zagranicznych Holandii.

Zastrzeżenie utraci moc sześćdziesiątego dnia po notyfikacji, o której mowa w ustępie poprzedzającym.

Artykuł 19.

Niniejsza konwencja będzie obowiązywała przez pięć lat od daty jej wejścia w życie stosownie do artykułu 15 ustęp 1 nawet w stosunku do Państw, które ratyfikują ją lub do niej przystąpią w terminie późniejszym.

Konwencja będzie przedłużana milcząco na dalsze pięcioletnie okresy, chyba że zostanie wypowiedziana.

Wypowiedzenie należy notyfikować Ministerstwu Spraw Zagranicznych Holandii co najmniej na sześć miesięcy przed upływem pięcioletniego okresu.

Wypowiedzenie może być ograniczone do niektórych terytoriów, do których stosuje się konwencja.

Wypowiedzenie będzie miało skutki prawne tylko w stosunku do Państwa, które je notyfikowało. Konwencja pozostanie w mocy w stosunku do pozostałych Umawiających się Państw.

Artykuł 20.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych Holandii będzie notyfikowało Państwom wskazanym w artykule 14, jak również tym, które przystąpią do konwencji stosownie do postanowień artykułu 16 o:

- a) podpisaniu i ratyfikacji, o których mowa w artykule 14;
- b) dacie wejścia w życie niniejszej konwencji stosownie do postanowienia artykułu 15 ustęp 1;
- c) przystąpieniach dokonanych stosownie do artykułu 16 oraz o dacie, w której nabierają one mocy;
- d) rozciągnięciu stosowania konwencji w myśl artykułu 17 oraz o dacie, w której nabiera ono mocy;
- e) zastrzeżeniach i wycofaniu zastrzeżeń, o których mowa w artykule 18;
- f) wypowiedzeniu dokonany stosownie do artykułu 19 ustęp 3.

Na dowód czego, niżej podpisani, należycie upoważnieni podpisali niniejszą konwencję.

Sporządzono w Hadze dnia 5 października 1961 roku w jednym egzemplarzu w językach francuskim i angielskim, z tym że w wypadku rozbieżności między dwoma tekstami rozstrzygający jest tekst francuski. Egzemplarz ten zostanie złożony w archiwach Rządu Holenderskiego, który prześle jego uwierzytelnione odpisy w drodze dyplomatycznej każdemu z Państw, biorących udział w dziewiątej sesji Konferencji Haskiej Prawa Prywatnego Międzynarodowego.